

ОТЧЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТЪРА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПРИ БАН
ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Приет на заседание на АС на ЦО на 15.02.2023 г., протокол № 1

Центърът за обучение при Българската академия на науките е специализирано звено на БАН, което организира и координира обучението на български и чуждестранни граждани чрез образователната и научна степен “доктор”, следдокторска специализация, както и чрез други форми на обучение, квалификация и преквалификация.

Центърът за обучение съдейства на отделните звена на БАН в обучението на научни кадри, чрез организиране на чуждоезиково обучение и обучение по компютърни умения на докторантите, както и чрез специализираните докторантски курсове.

Академичният съвет на Центъра за обучение активно подпомага селекцията на специализираните курсове по различните специалности и при разпределението на отпусканите бройки между отделните ПНЗ на БАН.

През 2022 г. в звената на БАН са се обучавали общо 388 докторанти, от които 201 редовни, 133 задочни и 54 на самостоятелна подготовка. Новозачислените докторанти са 122, от които 51 на редовно обучение, 45 на задочно и 26 на самостоятелна подготовка.

Броят на защитилите и отчислените докторанти през 2022 г. в отделните направления са обобщени в Таблица.

Направления	Защитили през 2022 г.	Отчислени през 2022 г.
Информационни и комуникационни науки и технологии	16	21
Енергийни ресурси и енергийна ефективност	3	2
Нанонауки, нови материали и технологии	14	13
Биомедицина и качество на живот	11	10
Биоразнообразие, биоресурси и екология	11	9
Климатични промени, рискове и природни ресурси	4	4
Астрономия, космически изследвания и технологии	5	9
Културно-историческо наследство и национална идентичност	11	26
Човек и общество	7	19
ОБЩО:	82	113

През годината 82 докторанти са защитили докторските си дисертации, а 113 са отчислените докторанти.

В края на 2022 г. в звената на БАН се обучават 397 докторанти, от които 192 редовни, 146 задочни и 59 на самостоятелна подготовка.

През отчетната година, общо 9 редовни докторанти от 5 института на БАН са получили еднократна стипендия от 1000 лв., покривайки изискванията на 130 ПМС т.2, ал. 5, т.1 за предаден дисертационен труд за защита в рамките на тригодишния срок за обучение и т. 2 – за успешна защита на дисертационния труд в срок до 1 година след завършване на тригодишния срок на обучение.

Тези докторанти са от Институт по информационни и комуникационни технологии (ИИКТ), Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания (ИБЕИ), Институт по космически изследвания (ИКИТ), Институт за изследване на изкуствата (ИИИЗк.) и Институт за държавата и правото (ИДП). От тях двама докторанти от ИИКТ са покрили изискванията по т. 1 и т. 2 и са получили две стипендии по 1000 лв.

През септември 2022 г. бе въведен и пуснат в експлоатация обединения Регистър на всички действащи, прекъснали и завършили студенти и докторанти към Националния център за информация и документация (НАЦИД). Координаторите на отделните ПНЗ вече ще работят директно с новия регистър. За всички нови обучаеми за учебната 2022-2023 година е необходимо своевременно да бъде въведена в реално време цялата налична информация за докторантите. Целта е в регистъра, при справка за даден момент или период, винаги да има коректна информация. Главните експерти към Центъра за обучение имат непрекъснат достъп до подадените данни в Регистъра, като по този начин проверяват и контролират информацията за докторантите във всички звена на Българска академия на науките.

През 2022 година ЦО верифицира дипломите за придобито висше образование в чужбина на 10 докторанти, които кандидатстваха за заемането на научни длъжности в звена на БАН.

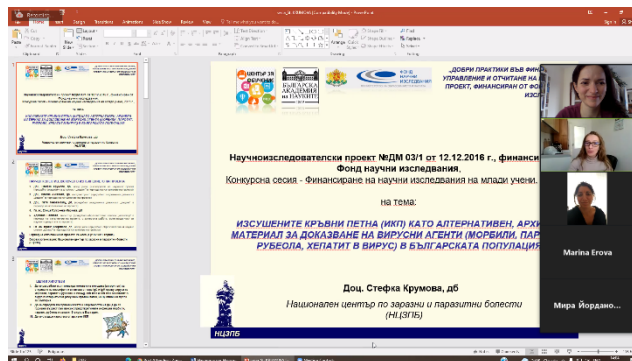
През изминалата година 110 докторанти са преминали езикови курсове, а 40 души са били външни курсисти; 123 докторанти са преминали курсове по компютърни умения, като 31 са се явили директно на изпит, общо 154 докторанти. Щатните преподаватели по чужди езици в ЦО-БАН са провели за годината общо 1200 учебни часа.

През отчетния период, в рамките на дейността на Кариерен център към ЦО-БАН бяха организирани и проведени следните **11 уебинара (онлайн семинара):**

1. Серия уебинари „ПИСАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА УСПЕШНИ НАУЧНИ ПРОЕКТИ“

1.1 Тема: „ДОБРИ ПРАКТИКИ ВЪВ ФИНАНСИРАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА МЛАДЕЖКИ ПРОЕКТ“, отличен от Фонд „Научни изследвания“, с лектор: доц. Стефка Крумова, дб, Завеждащ Национална референтна лаборатория „Морбили, паротит, рубеола“, отдел „Вирусология“ към Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ).

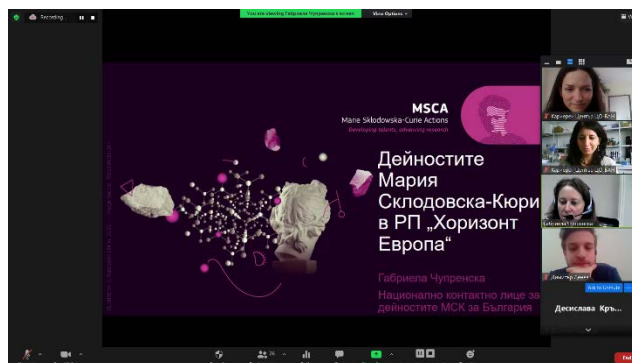
Уебинарът се проведе на 27 януари 2022г., сред аудитория от докторанти и млади учени. Доц. Крумова е ръководител на младежки проект към ФНИ на тема: „Изушените кръвни петна (ИКП) като алтернативен, архивен материал за доказване на вирусни агенти (морбили, паротит, рубеола, хепатит В вирус) в българската популация“. Именно тази разработка е сред излъчените проекти от ФНИ към министъра на образованието и науката като успешни примери за добри научни резултати. Лекторът представи пред аудиторията синтезирано важни моменти от разработването и изпълнението на своя младежки проект.

тема: „ДОБРИ ПРАКТИКИ ВЪВ ФИНАНСИРАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА МЛАДЕЖКИ ПРОЕКТ“

1.2. Тема: "МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ, ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ" – БАН, ДЕЙНОСТИ МАРИЯ СКЛОДОВСКА-КЮРИ В РАМКОВА ПРОГРАМА "ХОРИЗОНТ ЕВРОПА" и ДВОЙНА ДИПЛОМНА ПРОГРАМА С КОРЕЙСКИЯ ИНСТИТУТ ЗА НАУКА И ТЕХНОЛОГИИ, с лектори: Габриела Чупренска, гл. експерт към отдел МДОПП-БАН, и Димитър Денев, мл. експерт към отдел МДОПП-БАН,

Уебинарът се проведе на 8 февруари 2022г., сред аудитория от докторанти, млади учени и др. основно от БАН, но също така участници от МОН и Max Planck Institute for Solar System Research. Г-жа Габриела Чупренска представи в синтезиран, но изчерпателен вид важни акценти от същността, процеса на кандидатстване и изпълнението на Дейностите Мария Склодовска-Кюри. Г-н Димитър Денев запозна аудиторията с историята и дейността на Корейския институт за наука и технологии (KIST) и училището на Корейския институт за наука и технологии (KIST School). Фокусира вниманието върху Двойната дипломна програма между БАН и училището на Корейския институт за наука и технологии (KIST School), като поясни изискванията и сроковете за кандидатстване.

тема: "МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ, ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ" – БАН

1.3. Тема: „ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА МОБИЛНОСТ НА ДОКТОРАНТИТЕ НА БАН В ЧУЖБИНА С ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“, с лектор: Томина Галибова, гл. експерт към отдел МДОПП-БАН, ЕРАЗЪМ координатор. С участие в дискусиата на: Юлия Попчева, докторант, PR на ИЕФЕМ-БАН, участник в програмата „Еразъм+“.

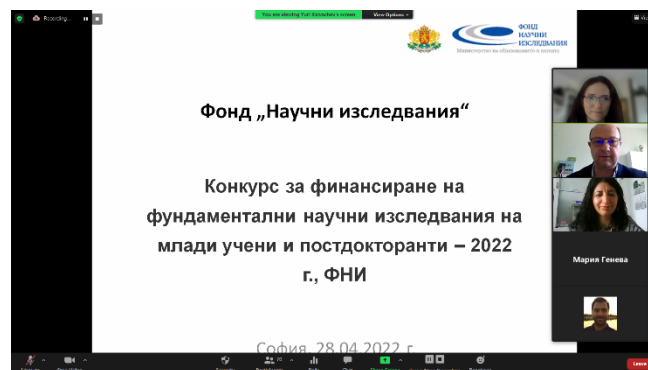
На 28 февруари 2022г., Г-жа Томина Галибова представи пред аудиторията изключително изчерпателно възможностите за мобилност по програма Еразъм+ за докторанти и постдокторанти от БАН. Презентацията беше синтезирана, много информативна, с нагледно акцентирание върху важни моменти от процеса на

кандидатстване по програмата и свързана с това документация. Г-жа Галибова фокусира вниманието на аудиторията върху процедурата по кандидатстване в БАН и в приемащата институция, като посочи в подробен списък необходимата документация. По специална покана на г-жа Галибова и КЦ към ЦО-БАН в дискусиата се включи, за да сподели своя личен опит г-жа Юлия Попчева, докторант и участник в програма „Еразъм+“. Тя представи в комуникативен и увлекателен формат много полезна информация и съвети към аудиторията.

1.4. Тема: „Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2022 г., ФНИ“, с лектор: проф. дхн Юрий Кълвачев, управител на Фонд „Научни изследвания“.

Уебинарът се проведе на **28 април 2022г.** сред аудитория от докторанти, млади учени и др. основно от БАН, както и от ПУ, Икономически университет-Варна, СУ, РУ, Институт по консервиране и качество на храните-Пловдив, Варненски свободен университет, Бургаски университет, Словашка академия на науките, Университет по хранителни технологии, Регионален музей Варна, Регионален информационен център Варна, Технически университет, ХТМУ, УМБАЛ „Александровска”, Медицински университет, както и лица от частния сектор и от неправителствени организации – 139 регистрирани лица за събитието, посочили информация за контакт. Проф. Кълвачев започна семинара с кратка информация за целите на конкурса и даде разяснения по отношение на бюджета на програмата за тази година. По нататък подробно разясни за изготвянето на финансовия план и какви преки и непреки разходи са допустими. Лекторът много детайлно описа стъпките при двата етапа на оценяване: административната допустимост и научната оценка. Събитието беше предварително популяризирано в медиите, чрез публикация на БТА от 27 април 2022г. със заглавие: **„Уебинар за финансирането на фундаментални изследвания на млади учени организират Центърът за обучение и Кариерният център на БАН“:**

https://www.bta.bg/bg/news/lik/257227-uebinar-za-finansiraneto-na-fundamentalni-izsledvaniya-na-mladi-ucheni-organizir?fbclid=IwAR3tn9ls6Sev9J_unQP4bgqjKGPheIcmI3j5BUCN5t7oJB1qDvvtYaDcbrw

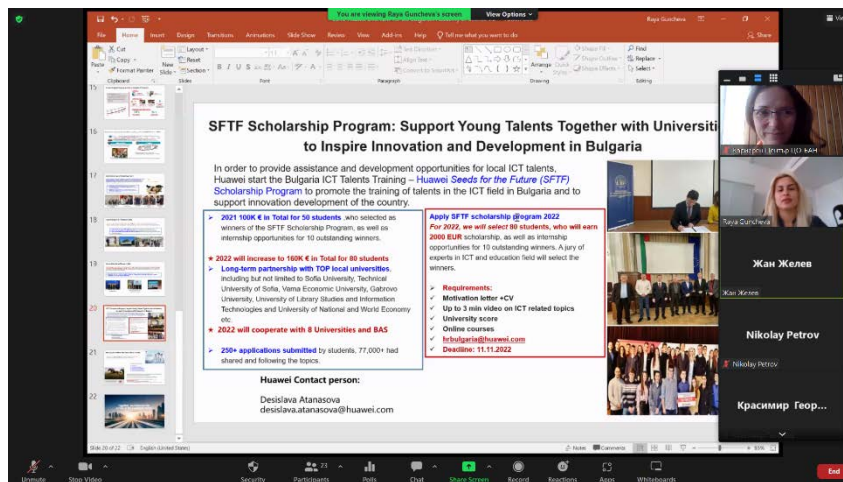
тема: „Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2022 г., ФНИ“, с лектор проф. дхн Юрий Кълвачев

1.5. Тема: „Другата гледна точка“: оценка и подбор на проектни предложения“, с лектор: проф. Валя Василева – Заместник-директор на Институт по физиология на растенията и генетика – БАН.

В началото на уебинара проф. Василева даде общи препоръки за писането на проекти. По нататък лекторката описа детайлно процедурата за подбор на рецензенти и етапите на оценка на проекти по европейската програма „Хоризонт Европа”, като подчерта, че този процес е сходен и за други програми, в това число и тези на ФНИ.

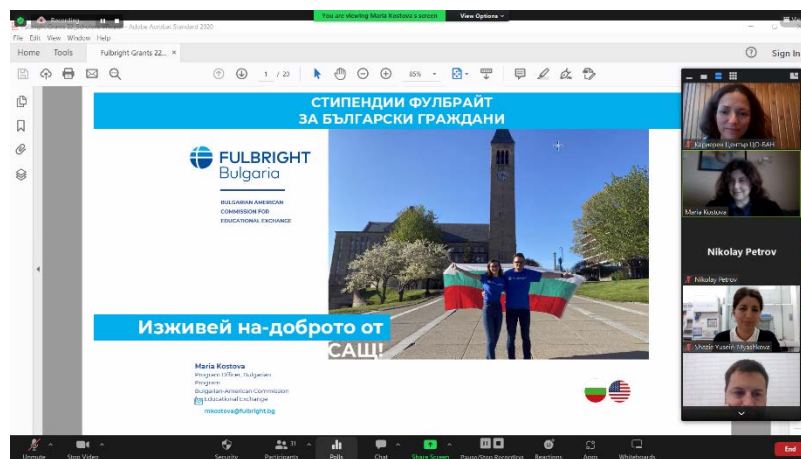
1.6. Тема: "ВЪЗМОЖНОСТИ ОТ HUAWEI ЗА СТИПЕНДИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ НА ДОКТОРАНТИ", с лектори от Huawei Technologies Bulgaria: Тери Ли, Генерален мениджър /участие на англ. ез./, Алис Ли, Ръководител на отдел „Връзки с обществеността“, Рая Гунчева, PR мениджър, Десислава Атанасова, PR мениджър, Руслан Цанков, Мениджър „Продажи“.

Уебинарът се проведе на 28 октомври 2022г. сред аудитория от докторанти от БАН и Технически университет. Рая Гунчева, Десислава Атанасова и Руслан Цанков представиха нагледна, изчерпателна и мотивираща презентация за дейността на Huawei в световен мащаб, поставиха акцент върху интелигентните решения в областта на висшето образование. Бяха споделени най-важните моменти и постижения, свързани с 18-годишното „пътешествие“ на Huawei България в страната. Експертите презентираха Стипендиантската програма ICT talents training SFTF, както и Глобалната програма Seeds for the Future. Програмите имат за цел да открият най-добрите и мотивирани таланти в сферата на информационните и комуникационни технологии (ИКТ), както и да им предоставят нови възможности за развитие. Беше подробно разяснена процедурата по кандидатстване, както и последващите етапи през които преминават желаещите докторанти с интереси в сферата на ИКТ. По време на уебинара бяха представени и възможностите за кариерно развитие, които предлага Huawei Bulgaria за млади и таланти хора.

1.7. Тема: "ИНФОРМАЦИОННА СЕСИЯ ЗА СТИПЕНДИИ ЗА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ В САЩ ПО ПРОГРАМАТА "ФУЛБРАЙТ" ПРЕЗ АКАДЕМИЧНАТА 2023-24Г.", с лектор Мария Костова, Програмен координатор за стипендианти от България.

Мария Костова представи пред аудиторията вдъхновяваща презентация на възможностите за стипендии за изследователска дейност в САЩ по Програма „Фулбрайт“. Постави акцент върху Стипендии „Фулбрайт“ за изследователска и преподавателска дейност (за учени с докторска степен) и Стипендии „Фулбрайт“ за изследователска дейност на докторанти (редовна и задочна форма на обучение). Описа предимствата, свързани с получаването на стипендия, разгледа детайно изискванията за кандидатстване, представи процедурата и посочи необходимата документация. Мария Костова представи синтезирано също така Стипендии „Фулбрайт“ за развитие на гражданското общество и Стипендии „Фулбрайт-Шуман“.

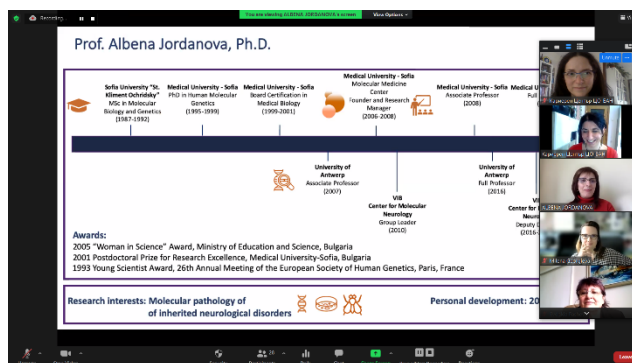
тема: "ИНФОРМАЦИОННА СЕСИЯ ЗА СТИПЕНДИИ ЗА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ В САЩ ПО ПРОГРАМАТА "ФУЛБРАЙТ" ПРЕЗ АКАДЕМИЧНАТА 2023-24г."

2. Серия вебинари "МОИТЕ СЪПЪРКИ КЪМ УСПЕШНА КАРИЕРА

2.1. Тема: „ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ЖЕНИТЕ В НАУКАТА”, с участието на: проф. Албена Йорданова, Фландърски институт по биотехнологии, Антверпен, Белгия и доц. Милена Георгиева, Институт по молекулярна биология, БАН.

В началото на вебинара лекторите представиха накратко своите кариери, а г-жа Кристина Радкова представи програмата L'Oréal и ЮНЕСКО "За жените в науката" в България както и условията за кандидатстване в конкурса. По нататък вебинарът продължи с дискусия, в която лекторите споделиха своя личен опит в баланса кариера/майчинство, разказаха какво за тях означава да са учени и задоволството от това. От техните разкази се виждаше, че те са наистина вдъхновени и устремени дами, за които науката не е просто работа, а „е състояние на духа”. По време на вебинара също се направи сравнение на възможностите и ограниченията, които имат жените учени в България или в чужбина. Събитието беше отразено в медиите, чрез публикация на БТА от 7 март 2022 г. със заглавие: „**Науката има смисъл и това беше доказано през последните години с пандемията от COVID-19, заявиха успешни жени учени**”, автор: Димитрина Ветова:

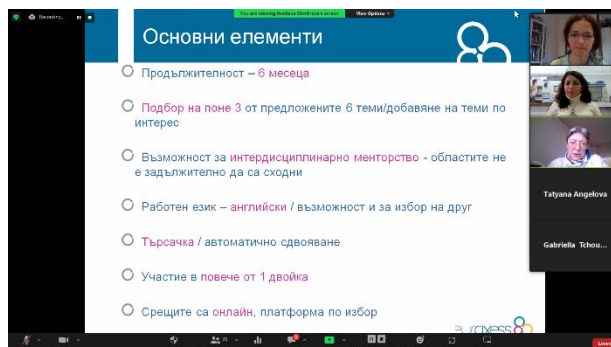
https://www.bta.bg/bg/news/lik/231834-naukata-ima-smisal-i-tova-beshe-dokazano-prez-oslednite-godini-s-pandemiyata-ot?fbclid=IwAR0RgOGyN7oKp6vbazeg5XII LyGSK9E_Sqs610Pg-v_DKQpyPBZLwKCgGKU

тема: „ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ЖЕНИТЕ В НАУКАТА”

2.2. Тема: „МЕЖДУНАРОДНА МЕНТОРСКА ПРОГРАМА НА МРЕЖАТА EURAXESS“, с лектор: Светлана Димитрова, координатор на мрежата EURAXESS България от СУ „Св. Кл. Охридски“. Менторската програма на EURAXESS цели да насърчи и улесни международната мобилност, като стимулира сътрудничеството между изследователите от Европейското изследователско пространство (ERA) и EURAXESS Worldwide (трети) страни. По време на уебинара, г-жа Димитрова представи детайлно програмата, като акцентира на ползите от участието в тази програма: мобилност, разширяване на личната професионална мрежа, подобряване на знания, умения и перспективи за кариера, научно сътрудничество, запознаване с другите научни системи.

тема: „МЕЖДУНАРОДНА МЕНТОРСКА ПРОГРАМА НА МРЕЖАТА EURAXESS“,

3. Серия уебинари "АКАДЕМИЯ ЗА МЕКИ УМЕНИЯ“

3.1 Тема: „Комуникация на науката – въведение и практически насоки“, с лектори: доц. д-р Владимир Божилов, катедра „Астрономия“, Физически факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“ и Камелия Митева, молекулярен биолог, основател на „Био игри“.

Уебинарът се проведе на 14 април 2022г., сред аудитория от докторанти, млади учени и др. основно от БАН, както и от СУ, РУ, ХТМУ, Военна академия, Лесотехнически университет, УНСС, средни училища, Британски съвет, както и лица от частния сектор и журналисти от БТА – 59 регистрирани лица за събитието, посочили информация за контакт. Доц. Божилов много впечатляващо въведе аудиторията в темата за комуникация на науката и необходимостта от нея при популяризацията на резултатите от научните проекти. Събитието беше отразено в медиите, чрез публикация на БТА от 14 април 2022г. със заглавие: **„Комуникатори на науката обучаваха млади учени как да представят работата си пред обществото“**, автор: Ирина Симеонова: <https://www.bta.bg/bg/news/lik/science/251838-komunikatori-na-naukata-obuchavaha-mladi-ucheni-kak-da-predstavyat-rabotata-si-p>

3.2.Тема: "БАЛАНС РАБОТА – ЛИЧЕН ЖИВОТ: МИСИЯТА (НЕ)ВЪЗМОЖНА", с лектор: гл. ас. д-р Цветелина Панчелиева, Департамент „Психология“, ИИНЧ-БАН.

Гл. ас. д-р Цветелина Панчелиева беше подготвила презентацията под формата на събеседване с умел консултант и успя да привлече устойчиво интереса на аудиторията. Тя анализира детайлно подобластите „Наука и работа“, „Баланс и роли“ и „Време и приоритети“. Спря се на два основни модела за приоритизиране – „Принцип на Парето“ и „Принцип на Айзенхауер“. Събитието беше подробно отразено в медиите, чрез публикация на БТА от 14 април 2022г. със заглавие: **„Съвместяването на лично време, семейство и работа може да бъде много забавно, но и много предизвикателно, смята психолог“**, автор: Ирина Симеонова:

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/263447-savmestyavaneto-na-lichno-vreme-semeystvo-i-rabota-mozhe-da-bade-mnogo-zabavno->

4. УЕБИНАР на тема: ИНФОРМАЦИОНЕН ДЕН „Докторантура и кариера в БАН“, с лектори: гл. ас. д-р Виктория Недева-Атанасова (мл. експ. в Кариерен център към ЦО-БАН), Мария Христова (гл. експ. в Център за обучение – БАН), гл. ас. д-р Шазию Юсеин-Мяшкова (мл. експ. в Кариерен център към ЦО-БАН) и модератор: чл.-кор. д-р Евдокия Пашева, Директор на ЦО-БАН. Гости: гл. ас. д-р Надежда Данчева (Институт за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ – БАН), ас. инж. Мария Аргирова (Институт по Органична Химия с Център по Фитохимия – БАН) и докторант Петко Стоев (Институт по информационни и комуникационни технологии – БАН). Събитието е организирано от ЦО-БАН и Кариерен център към ЦО-БАН.

Проведеното събитие на 20 септември 2022г си постави за основна цел да улесни и подкрепи с практически полезна информация кариерния избор на хората, които имат интерес към науката. Участниците в събитието имаха възможност се информират за възможностите, които предоставя Българска академия на науките за всички, които се интересуват от научна кариера или вече са докторанти/учени. Експерти от екипа на Център за обучение – БАН и Кариерен център към ЦО-БАН запознаха аудиторията с дейността на БАН, на звената Център за обучение и Кариерен център към ЦО-БАН, с фокус върху подкрепата за докторанти и млади учени. Подробно беше представен настоящият конкурс за докторанти на БАН – процедура за кандидатстване; специфики на трите форми на докторантура; изисквания към докторантите по време на тяхното обучение, съобразно кредитната система; размер на таксите за обучение и стипендиите и др. Бяха представени възможностите за научна кариера в БАН както за млади, така и за опитни учени. Акцент беше поставен върху изискванията за длъжностите специалист, асистент и главен асистент – подходящи за млади хора, за обучаващи се или завършили докторанти. Посочени бяха предимствата и възможностите, свързани с научна работа в БАН. След подробно и нагледно представената информация за възможностите за докторантура и кариера в БАН, с предоставени много полезни линкове, се включиха с участие тримата поканени гости на уебинара. Те представиха пред аудиторията свои мотивиращи кратки изказвания (до 3 минути), в рамките на които всеки от тях сподели 5 хубави неща, свързани с това да си докторант/учен в БАН и разказа как протича един негов работен ден в Академията. Може да се обобщи, че събитието събра изключително голяма аудитория от предимно млади хора (от БАН и други ВУ) и доказа силен интерес към възможностите за докторантура и кариерно развитие в Академията.

Събитието редицира голям интерес сред аудиторията от докторанти, млади учени и др. основно от БАН, но също така участници (учени, студенти и др.) от: СУ „Св. Климент Охридски“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Медицински университет – София, Шуменски университет "Епископ Константин Преславски", Университет по архитектура, строителство и геодезия, Университет за национално и световно стопанство, Технически университет – София и Габрово, Средно училище "Св. Кирил и Методий" – гр. Добрич, организации и частни фирми

Поради по-големият интерес (удвоен брой участници, в сравнение с присъствената форма) и възможността уебинарите да се посещават и от докторанти и млади учени, живеещи извън София, се запази онлайн формат през платформа Zoom и през новата 2022 година. За цялата година над 650 учени се регистрираха общо за организиранията събития. **Това показва, че темите са полезни и интересът на аудиторията нараства.** Добро впечатление прави и съставът на аудиторията: за уебинарите се записват все повече млади учени от други университети и институции в страната, и дори от чужбина: Тракийски университет, Софийски университет, Itera institute, Пловдивски университет, Икономически университет-Варна, Русенски университет, Институт по консервиране и качество на храните-Пловдив, Варненски свободен университет, Бургаски университет, Словашка академия на науките, Университет по хранителни технологии, Регионален музей Варна, Регионален информационен център Варна, Технически университет, ХТМУ, УМБАЛ „Александровска“, Медицински университет, ХТМУ, Военна академия, Лесотехнически университет, УНСС и др.

Екипът на Кариерен център към ЦО-БАН се включи активно в **организацията, популяризацията, провеждането, медийното отразяване (вкл. в БТА) и последващо анкетно проучване**, свързани със организиране и провеждане на Третия интердисциплинарен докторантски форум. Подготви и представи по време на форума презентация „Кариерен център към ЦО-БАН: дейност в подкрепа на докторантите“.

Форумът събра 82-ма докторанти от БАН и ВУ, 7 лектори от БАН и гост-лектори. С дипломи бяха наградени девет участника с доклади и четири – с постери, чиито разработки бяха най-високо оценени от научно жури. По време на форума бяха представени и важни теми за кариерното развитие на докторантите под формата на лекции. Наред с предоставянето на възможност за презентирание на научните разработки на младите хора, форумът си постави за важна цел да създаде условия за креативна работа в екип, за активна както формална, така и неформална комуникация с колеги. Докторантите имаха възможност да се включат в интересна и практически полезна екипна дейност, чрез участието си в Интердисциплинарна работилница за приложни иновации в полза на обществото

Кариерният център към ЦО се включи в заключително събитие по проект DocEnhance “Подобряване на разбирането и интергрирането на умения в съществуващи програми за обучение на докторанти, чрез обучение в преносими умения, посредством онлайн платформа с отворен достъп” (“Enhancing skills intelligence and integration into existing PhD programmes by providing transferable skills training through an open online platform”), 13 декември 2022г., Университет NOVA, Лисабон. Бе представен **постер, озаглавен „Подготовка на докторанти за гъвкави възможности за кариерно развитие – практиката на Център за обучение към Българска академия на науките“** (How to “train” PhD students for flexible career opportunities – the practices of the Training center of the Bulgarian Academy of Sciences). по време на постерна сесия на тема: „Преодоляване на различията между обучението на докторанти и пазара на труда“ (“Bridging the gap between doctoral education and labour market”), проведена в рамките на описания форум. По време на постерната сесия и съпътстващия цялото събитие процес на формално и неформално общуване между участниците (представители на над двадесет висши училища и организации от различни краища на Европа и света) бяха осъществени следните полезни стъпки за бъдещо сътрудничество и иновативна дейност на ЦО-БАН:

- осъществяване на контакти, с цел проучване на възможността за включване на ЦО-БАН в партньорска мрежа по стартиращ проект DocTalent4EU (Horizon Europe), свързан с обучението на докторанти и базиран на получените резултати и опит от проект DocEnhance;

- популяризиране на предстоящия Четвърти интердисциплинарен докторантски форум с международно участие, организиран от ЦО-БАН (м. май 2023г.), посредством личен контакт с чуждестранни докторанти и експерти на обучителни центрове за докторанти;

- обсъждане на възможността за провеждане на проучване на кариерното развитие сред завършилите докторанти от БАН чрез онлайн въпросник, както и за адаптиране на представени по проекта онлайн курсове за целите на ЦО-БАН.

Програма ЕРАЗЪМ+ Поканите за кандидатстване по програма Еразъм+ се обявяваха на сайта на БАН и се изпращаха на хартия до звената на Академията. Възможностите на програмата бяха популяризирани и чрез онлайн информационна среща организирана от Кариерния център на БАН, както и с презентация на Еразъм координатора по време на Интердисциплинарния докторантски форум. За резултатите от проекта продължиха да говорят рекламните материали с логото на БАН и на програмата (раници) раздадени по време на събитието.

През изтеклия период всички докторантски мобилности по програма Еразъм бяха с цел практика. Това се дължеше на факта, че от 2022 е задължително използването на дигитални Споразумения за обучение чрез процеса Еразъм без Хартия, за които БАН все още няма техническа готовност. Мобилности осъществиха 7 докторанти като най-много (3) бяха от VIII направление. Този приблизителен брой в близки граници се запазва постоянен през годините, но БАН е поела ангажимент до края на настоящия период на програмата (2027) да го увеличи с 50%. Останалите участници бяха от IV, V и VII направление.

Една докторантка осъществи две мобилности в две различни институции. Известно е, че няма пречка за това, стига общият период на всички мобилности за периода на докторантурата да не надхвърля 12. Един от докторантите заяви удължаване на практиката и през 2023, а друга – нова мобилност в същата институция през 2023. Тези неща показват удовлетвореността на участниците.

Фактът, че мобилностите бяха с цел практика от една страна осигуряваше по-високи грантове за участниците, в съответствие с правилата на програмата, но от друга беше направен пропуск да не се изискват кредити от приемащите институции, които само в 3 от случаите бяха ВУ. Така, въпреки че Центърът за обучение признава на 100% получените кредити от обучение в чужбина, във финалния отчет по проекта това нямаше как да бъде отразено.

Финансирани бяха мобилности за общо 583 дни или ок. 20 месеца. Общият размер на отпуснатото финансиране, със средства на ЕК по програмата, възлезе на над 15 800 евро. Нямаше кандидати със специални потребности, които имат право на добавка към гранта и чиято мобилност се насърчава. Приемащите институции бяха в Германия, Франция, Австрия, Испания, а от балканските държави – Сърбия и Румъния. Всички участници положиха задължителен онлайн езиков изпит преди и след мобилността.

Центърът за обучение на БАН също така верифицира дипломите на 10 докторанти, получени в чужбина, с цел тяхното започване на работа в звената на Академията.